

Súd: Okresný súd Spišská Nová Ves
Spisová značka: 5Csp/24/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7619201127
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 08. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Denisa Hiščáková
ECLI: ECLI:SK:OSSN:2020:7619201127.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Spišská Nová Ves sudkyňou JUDr. Denisou Hiščákovou, v právnej veci žalobcu: R Collectors, s.r.o., so sídlom Bratislava, Dvořákovo nábřeží 8A, IČO: 50 094 297 proti žalovanej: Š. F., W.. XX.X.XXXX, F. A. V. XXXX/X, L., právne zastúpenej Mgr. Jurajom Berčom, advokátom, Zimná 59, Spišská Nová Ves, IČO: 42 106 885, v konaní o zaplatenie 13.287,37 Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalobu **z a m i e t a**.

II. Žalovanej **p r i z n á v a** proti žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorej bude po právoplatnosti rozsudku rozhodnuté samostatným uznesením.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca doručil tunajšiemu súdu dňa 15.2.2019 žalobu, ktorou sa domáhal, aby súd zaviazal žalovanú (pôvodne ako žalovanú v 2. rade) spoločne a nerozdielne s pôvodne žalovaným v 1. rade N. F., W.. X.X.XXXX, M. F. W. Q., Q. Z. XX/XXXX (ďalej aj iba ako „žalovaný v 1. rade“) zaplatiť mu istinu vo výške 10.702,78 Eur, dlžné úroky z istiny vo výške 2.584,59 Eur, zmluvný úrok vo výške 8,9 % ročne zo sumy 10.702,78 Eur od 8.2.2019 do zaplatenia, zákonný úrok z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 10.702,78 Eur od 8.2.2019 do zaplatenia a náhradu trov konania.

2. Žalobca v žalobe uviedol, že na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok uzatvorenej dňa 6.8.2018 medzi Poštovou bankou, a.s. so sídlom v Bratislave, IČO: 31 340 890 ako postupcom (ďalej aj iba ako „postupca“) a žalobcom ako postupníkom, bola na žalobcu postúpená pohľadávka postupcu vyplývajúca zo Zmluvy o úvere č. 6555394587 (ďalej aj iba ako "Zmluva"). Na základe Zmluvy poskytol postupca žalovaným peňažné prostriedky v sume 15.000 Eur (ďalej aj iba ako „istina“) a žalovaní sa zaviazali vrátiť postupcovi istinu a zaplatiť mu úroky, poplatky a iné peňažné plnenia (spolu ďalej aj iba ako „úver“). Neoddeliteľnou súčasťou Zmluvy boli okrem iného aj Obchodné podmienky postupcu pre spotrebiteľské úvery (ďalej aj iba ako „OP SÚ“), Všeobecné obchodné podmienky postupcu (ďalej iba ako „VOP“) a sadzobník poplatkov postupcu. Žalovaní neplnili úver riadne a včas a v dôsledku ich omeškania s plnením úveru postupca v zmysle § 565 Občianskeho zákonníka v spojení s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka vyhlásil dňa 16.2.2016 úver za predčasne splatný. Po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru žalovaní časť dlžnej sumy z úveru zaplatili. Jednotlivé splátky a spôsob ich započítania sú uvedené v Aktuálnom stave úveru vyhotoveného z bankového informačného systému. Poslednú čiastkovú úhradu úveru žalovaní vykonali 19.2.2018 a odvtedy nevykonali žiadnu ďalšiu úhradu.

3. Ako prostriedky procesného útoku použil žalobca skutkové tvrdenia a listinné dôkazy, a to Zmluvu o postúpení pohľadávok č. I/2018 uzavretú medzi žalobcom a postupcom dňa 6.8.2018 s prílohou č. 1 k uvedenej Zmluve, kde pod poradovým č. 4341 bola postúpená aj pohľadávky postupcu zo Zmluvy č. 6555394587 vo výške 12.514,34 Eur ku dňu 2.8.2018. Ďalej žalobca predložil samotnú Zmluvu o

úvere č. 6555394587 uzatvorenú medzi postupcom a pôvodne žalovaným v 1. rade ako dlžníkom a žalovanou (pôvodne ako žalovanou v 2. rade) ako spoludlžníkom dňa 8.2.2012. Spolu so Zmluvou žalobca predložil aj zmluvné dokumenty, a síce OP SÚ, VOP, Sadzobník poplatkov, Upozornenie - výzvu na splatenie dlžnej časti úveru zo dňa 20.1.2016, Výzvu na úhradu dlžnej sumy zo dňa 16.2.2016 adresované žalovanej spolu s doručenkami k týmto dokumentom, listinu Aktuálny stav úveru ku dňu 28.9.2018 a aktuálny stav pohľadávky ku dňu 7.2.2019.

4. Dňa 5.3.2019 vydal súd vo veci platobný rozkaz č.k. 5Csp/24/2019-68 voči povodne žalovaným v 1. a 2. rade, ktorým návrhu žalobcu vyhovel. Proti platobnému rozkazu podala žalovaná včas odpor s vecným odôvodnením, v dôsledku čoho súd uznesením, č.k. 5Csp/24/2019-97 zo dňa 20.8.2019 platobný rozkaz voči nej zrušil. Voči pôvodne žalovanému v 1. rade nadobudol platobný rozkaz právoplatnosť dňom 27.4.2019. Medzi pôvodne žalovanými išlo o samostatné procesné spoločenstvo, preto podanie odporu iba jedným zo žalovaných nebolo dôvodom pre zrušenie platobného rozkazu vo vzťahu k tomu spoludlžníkovi, ktorý odpor nepodal. V ďalšom konaní preto súd konal iba vo vzťahu k žalovanej Š. F..

5. Žalovaná v odpore proti platobnému rozkazu predovšetkým vzniesla námietku premlčania uplatneného nároku, ktorú odôvodnila tým, že z výzvy na úhradu dlžnej sumy zo dňa 16.2.2016 vyplýva, že úverová pohľadávka právneho predchodcu žalobcu sa stala predčasne splatnou dňa 16.2.2016 a z potvrdenia súdu o prijatí návrhu vyplýva, že návrh na začatie konania bol prijatý dňa 18.2.2019. Premlčacia doba tohto nároku je v zmysle § 101 Občianskeho zákonníka trojročná a plynie odo dňa, kedy sa právo mohlo vykonať prvý raz. Prvý raz sa toto právo mohlo vykonať dňa 16.2.2016. Návrh bol teda súdu doručený až po uplynutí premlčacej doby. Poukázala na skutočnosť, že premlčacia doba je hmotnoprávna, teda nie je relevantné, kedy žalobca daný právny úkon odoslal alebo na ktorý deň pripadol posledný deň premlčacej doby, podstatné je, aby veriteľ svoje práva v premlčacej dobe uplatnil právo na súde, čo ako sa javí z doručených listín veriteľ nestihol.

6. Pre prípad, že by sa súd s námietkou premlčania vysporiadal tak, že nie je dôvodná, žalovaná v odpore ďalej uviedla, že zo zmluvy vyplýva, že bola poskytnutá istina 15 000 Eur, mesačná splátka bola 203,24 Eur bez poplatku za správu a vedenie účtu a 204,90 Eur s týmto poplatkom, počet splátok 120. Ročná percentuálna miera nákladov (ďalej len „RPMN“) je uvedená ako 10,01 %, priemerná RPMN na trhu je uvedená ako 11,66 %. Z výstupu interaktívnej kalkulačky prevádzkovej Ministerstvom financií SR na web stránke <<http://www.fininfo.sk/sk/kalkulacky/kalkulacka-rpmn>> po zadaní vstupov podľa úverovej zmluvy vyplýva, že pri mesačnej splátke 203,24 Eur (bez zohľadnenia poplatku za vedenie a správu účtu) je správna výška RPMN 10,96 % a pri mesačnej splátke 204,90 Eur (so zohľadnením poplatku, čo je podľa názoru žalobkyne potrebné zohľadniť) mala byť správna výška RPMN 11,18 %. Navyše, v úverovej zmluve je celková výška nákladov uvedená v sume 8 165,39 Eur, pričom podľa výstupov z interaktívnej kalkulačky vyplýva, že je celková splatená suma 24 388,80 Eur (pri splátke 203,24 €), po odpočítaní istiny 15 000 Eur je náklad 9388,80 Eur a celková splatená suma pri splátke 204,90 Eur je 24 588 Eur, teda náklad po odpočítaní istiny je 9 588 Eur. V zmysle zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere. V zmysle § 11 ods. 1 písm. b) tohto zákona sa poskytnutý spotrebiteľský úver považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak je v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa. V zmysle § 11 ods. 1 písm. a) tohto zákona sa poskytnutý spotrebiteľský úver považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva neobsahuje náležitosti okrem iného vyžadované v § 9 ods. 1 písm. j) Zákona, teda celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť. Zmluva takýto údaj neobsahuje, keďže za uvedenie tohto údaju nemožno považovať uvedenie údaju „celk. výška nákladov“ v hodnote 8 165,39 Eur. Navyše, podľa prepočtu interaktívnej kalkulačky je tento údaj aj po pripočítaní sumy istiny 15 000 Eur nesprávny. Žalovaná preto navrhla aby súd žalobu zamietol resp. ak sa nestotožní so vznesenou námietkou premlčania aby po zistení koľko žalovaní celkovo na úhradu tohto úveru zaplatili a po odpočítaní danej sumy od istiny 15 000 Eur zaviazal žalovaných zaplatiť len rozdiel, pričom táto čiastka bude zodpovedať tomu, že poskytnutý úver bol bezúročný a bez poplatkov.

7. Žalobca vo svojom písomnom vyjadrení sa k odporu žalovanej uviedol, že v zmysle ustanovenia § 101 Občianskeho zákonníka je premlčacia doba trojročná a začína plynúť odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať prvýkrát. Premlčacia doba začala plynúť odo dňa vyhlásenia predčasnej splatnosti, t.j. odo dňa 16.2.2016 a uplynula dňa 16.2.2019. Návrh na vydanie platobného rozkazu však bol na súd doručený

dňa 15.2.2019, čo preukazuje doručienka, ktorú žalobca zároveň s podaním zasiela. Žalobca si tak nárok uplatnil pred uplynutím premlčacej doby a z toho dôvodu nie je možné nárok považovať za premlčaný.

8. Ohľadne tvrdení žalovanej, ktoré majú spôsobovať bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru žalobca uviedol, že samotná žalovaná uvádza, že RPMN bola uvedená v prospech spotrebiteľa, nakoľko tento sa domnieval, že jemu poskytnutý úver je drahší, než tento v skutočnosti je. Ak RPMN je uvedená v prospech spotrebiteľa, prípadný rozdiel nespôsobuje bezúročnosť úveru. Žalobca na preukázanie správnosti výpočtu RPMN predložil listinu Predpis splátok a má za to, že náležitosti uvedené priamo v texte Zmluvy sú relevantnými premennými použitými vo vzorci na výpočet RPMN od výšky úveru, dátumu splatnosti, frekvencie splátok a podobne, čo je zjavné z koncepcie a znenia Zmluvy. Dikcia zákona nehovorí o tom, že celkovou čiastkou, ktorú má spotrebiteľ uhradiť, je násobok počtu splátok s ich výškou, ale podľa ust. § 2 písm. h) zákona č. 129/2010 Z. z. celkovou čiastkou sa rozumie súčet celkovej výšky spotrebiteľského úveru a celkových nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom. Celkovú výšku úveru nemožno stotožniť s jednoduchým súčinom počtu výšky splátok, ale do jej výsledného čísla vstupujú viaceré aspekty, ktoré je potrebné zohľadniť, najmä výšku celkových nákladov (všetky náklady spojené s poskytnutím úveru). Uvedená výška celkovej sumy je teda uvedená v predmetnej zmluve v správnej hodnote.

9. Žalovaná sa k písomnému vyjadreniu žalobcu v súdom poskytnutej lehote nevyjadrila.

10. Na prejednanie veci súd nariadil pojednávanie na 18.8.2020, na ktoré predvolal žalobcu a právneho zástupcu žalovanej. Žalobca svoju neúčasť na pojednávaní vopred písomne ospravedlnil poukazujúc na zásadu hospodárnosti konania a navrhol aby súd konal v jeho neprítomnosti. Právny zástupca žalovanej taktiež vopred ospravedlnil svoju neúčasť na nariadenom pojednávaní z dôvodu čerpania dovolenky a súhlasil aby súd pojednávala v jeho neprítomnosti aj v neprítomnosti žalovanej, pričom odkázal na svoje písomné podanie, ktoré vo veci učinil. Na základe uvedeného súd v súlade s ustanovením § 180 Zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej iba ako „CSP“) pojednával a aj rozhodol v neprítomnosti sporových strán.

11. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi predloženými stranami sporu a zistil nasledovné:

12. Zo zmluvy o úvere uzatvorenej medzi právnym predchodcom žalobcu Poštovou bankou, a.s. a žalovanou ako spoludlžníkom dňa 8.2.2012 vyplynulo poskytnutie úveru žalovanej vo výške 15.000 Eur, ktorý sa žalovaná zaviazala splatiť 120 mesačnými splátkami vo výške 204,90 Eur (výška mesačnej splátky vrátane poplatku za správu úverového účtu vo výške 1,66 Eur). Celková výška nákladov bola v zmluve uvedená vo výške 8.165,39 Eur, dátum prvej splátky 10.3.2012, dátum každej ďalšej splátky k 10. dňu v mesiaci, dátum konečnej splatnosti úveru 10.2.2022. Úroková sadzba bola uvedená 8,9 % ročne, priemerná výška RPMN na trhu 11,66 % a RPMN banky 10,01 %. Zmluva bola vyhotovená na vopred pripravenom formulári, do ktorého sa vpisovali len údaje týkajúce sa zmluvných strán a úveru.

13. Podľa Obchodných podmienok Poštovej banky, a.s. pre úver, bodu 9.2 je banka oprávnená požadovať predčasné splatenie celej istiny úveru vrátane príslušenstva aj vtedy, ak dlžník neuhradí riadne a včas čo i len časť dohodnutej splátky.

14. Upozornením - výzvou na zaplatenie dlžnej časti úveru zo dňa 20.1.2016, odoslanej žalovanej dňa 21.6.2016 bola táto predchodcom žalobcu upozornená na porušenie Zmluvy podstatným spôsobom z dôvodu neuhradenia záväzkov ani napriek predchádzajúcej upomienke, po dobu dlhšiu ako 3 mesiace po lehote splatnosti a bola vyzvaná na úhradu tam vyčísleného dlhu (omeškané splátky v sume 875 Eur) s tým, že ak dlh v lehote 15 dní neuhradí, je banka oprávnená vyhlásiť úver za predčasne splatný a žiadať úhradu celej pohľadávky.

15. Výzvou zo dňa 16.2.2016, ktorú žalovaná prevzala dňa 22.2.2016, bolo žalovanej oznámené, že po tom, čo svojim konaním podstatným spôsobom porušila ustanovenia Zmluvy a obchodných podmienok,

stala sa pohľadávka z úverovej Zmluvy k 16.2.2016 predčasne splatnou v celom rozsahu a žalovaná bola vyzvaná na jej úhradu. Súčasťou výzvy je vyčíslenie dlhu.

16. Z listiny Aktuálny stav úveru ku dňu 28.9.2018 vyplynulo okrem iného poskytnutie úveru v sume 15.000 Eur dňom 8.2.2012 a tiež spôsob následného splácania úveru počnúc od mesiaca marec 2012, kedy bola v zmysle Zmluvy splatná prvá splátka. Z uvedeného prehľadu splátok vyplýva, že úver bol splácaný viac-menej pravidelne až do mesiaca júl 2015. V mesiacoch august až november 2015 nebola uhradená žiadna splátka, rovnako tak v mesiacoch január a február 2016.

17. Podľa § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

18. Podľa § 2 písm. a), b), d) Zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení platnom a účinnom ku dňu uzavretia Zmluvy, na účely tohto zákona sa rozumie

a) spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania

b) veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti,

d) zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

19. Podľa § 52 ods. 1 až 4 Občianskeho zákonníka v znení platnom a účinnom ku dňu uzavretia Zmluvy (ďalej aj iba ako „Občiansky zákonník“), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

20. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

21. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky

22. Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

23. Podľa § 101 Občianskeho, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

24. Podľa § 103 Občianskeho zákonníka, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

25. Podľa § 524 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka, veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

26. Podľa § 525 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka účinného v čase postúpenia pohľadávky, postúpiť nemožno pohľadávku, ktorá zaniká najneskôr smrťou veriteľa alebo ktorej obsah by sa zmenou veriteľa zmenil. Postúpiť nemožno ani pohľadávku, pokiaľ nemôže byť postihnutá výkonom rozhodnutia. Nemožno postúpiť pohľadávku, ak by postúpenie odporovalo zákonu alebo dohode s dlžníkom.

27. Podľa § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách účinnom v čase postúpenia pohľadávky, ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len "postupník"), aj bez súhlasu klienta; týmto nie sú dotknuté pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o spotrebiteľskom úvere podľa osobitného predpisu ani pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o úveroch na bývanie podľa osobitného predpisu. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

28. Vykonaným dokazovaním mal súd preukázať existenciu záväzkového vzťahu medzi pôvodným veriteľom (Poštová banka, a.s.) a žalovanou ako spoludlžníkom založeného Vzhladom na obsah Zmluvy a postavenie jej účastníkov, ide o zmluvu spotrebiteľskú, zmluvu o spotrebiteľskom úvere. Z dôvodu, že žalovaná neplnila svoje povinnosti zo zmluvy riadne a včas, vyhlásil žalobca dňa 16.2.2016 úver za predčasne splatný. Uvedená možnosť bola medzi stranami zmluvne dohodnutá a žalobca preukázal, že pri jej uplatnení postupoval v súlade s vyššie citovanými zákonnými ustanoveniami.

29. Pôvodný veriteľ Poštová banka, a.s. postúpil pohľadávku voči žalovanému zo Zmluvy o úvere terajšiemu žalobcovi dňa 6.8.2018. V prvom rade sa preto súd zaoberal otázkou vecnej legitímácie žalobcu, teda otázkou, či došlo k platnému postúpeniu pohľadávky medzi pôvodným veriteľom žalovaného a žalobcom. Vecnou legitímáciou je stav vyplývajúci z hmotného práva, kedy jeden účastník občianskeho súdneho konania (žalobca) je subjektom hmotnoprávneho oprávnenia, o ktoré v konaní ide (je aktívne vecne legitimovaný) a účastník na opačnej procesnej strane (žalovaný) je subjektom hmotnoprávnej povinnosti (je pasívne vecne legitimovaný) (uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 22. 11. 2011, č. k. III. ÚS 517/2011-9). Z uvedenej definície vecnej legitímácie je zrejmé, že stranou sporu môže byť ktorákoľvek fyzická, či právnická osoba, ktorá podá žalobu resp. voči ktorej je žaloba podaná. Uvedené však neznamená, že táto strana sporu je aj v konaní vecne legitimovaná t.j. že je subjektom hmotnoprávneho oprávnenia resp. hmotnoprávnej povinnosti. Z hľadiska posúdenia vecnej legitímácie nie je pritom rozhodujúce, či a na základe čoho sa určitá fyzická alebo právnická osoba subjektívne cíti byť účastníkom určitého hmotno-právneho vzťahu, ale vždy to, či účastníkom objektívne je alebo nie je.

30. Pôvodný veriteľ, ktorý poskytol úver žalovanému t.j. Poštová banka, a.s. je bankou. Z uvedeného dôvodu je potrebné na danú vec okrem ustanovení § 525 Občianskeho zákonníka a § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka aplikovať aj ustanovenie § 92 ods. 8 bankového zákona. Uvedené ustanovenie upravuje špeciálne podmienky (okrem všeobecných podmienok postúpenia pohľadávky v Občianskom zákonníku), kedy môže dôjsť k postúpeniu pohľadávky bankou. V tomto smere súd poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1 Cdo/147/2017 zo dňa 24.4.2018 podľa ktorého ustanovenie § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách neupravuje len ochranu bankového tajomstva, ale tiež práva klienta v súvislosti s postúpením pohľadávky. Postúpenie pohľadávky banky, ku ktorému došlo v rozpore s týmto ustanovením, je neplatný právny úkon.

31. Pre platné postúpenie pohľadávky bankou sa vyžaduje v zmysle vyššie uvedených ustanovení kumulatívne splnenie troch podmienok, a síce 1. existencia splatnej pohľadávky, 2. písomná výzva banky

a 3. následné nepretržité viac ako 90 dní trvajúce omeškanie klienta so splnením jeho záväzku voči banke.

32. K postúpeniu pohľadávky bankou žalobcovi, pokiaľ sa týka Zmluvy o úvere zo dňa 8.2.2012 došlo ku dňu 6.8.2018 t.j. po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru ku dňu 16.2.2016.

33. Ďalšou podmienkou pre cesiu bankovej pohľadávky stanovenou v ustanovení § 92 ods. 8 Zákona o bankách je písomná výzva banky dlžníkovi. Žalobca takýto dôkaz v konaní nepredložil. Zo strany žalobcu bola v konaní predložená len výzva, ktorou bol žalovaný vyzvaný k úhrade omeškaných splátok úveru (Upozornenie - výzva zo dňa 20.1.2016) a Výzva zo dňa 16.2.2016, ktorou bola oznámená predčasná splatnosť úveru a žalovaná bola vyzvaná na úhradu celého zosplatneného dlhu. Uvedené listiny podľa súdu nemožno považovať za písomnú výzvu pred postúpením pohľadávky, ktorá je predmetom konania a ktorou by bol dlžníkovi poskytnutý primeraný čas vykonať nápravu na zotrvanie vo vzťahu s bankou, s ktorou bola dojednaná finančná služba. Uvedené listiny sa totiž podľa ich obsahu týkali a vzťahovali len na predčasné zosplatnenie úveru. Okrem toho, aj keď to priamo v Zákone o bankách nie je uvedené, z logiky veci vyplýva, že písomná výzva by mala byť doručovaná dlžníkovi v primeranom čase pred postúpením pohľadávky. Predložené výzvy doručované dva a pol roka pred účinnosťou postúpenia pohľadávky, nemožno považovať za výzvu doručovanú v primeranom čase pred postúpením pohľadávky. S poukazom na vyššie uvedené, je potrebné konštatovať, že nedošlo k preukázaniu existencie kvalifikovanej písomnej výzvy podľa § 92 ods. 8 Zákona o bankách dlžníkovi. Súd v tomto smere poukazuje na napr. na rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 25Co/47/2019 zo dňa 28.11.2019 a Krajského súdu v Trnave sp. zn. 10Co/91/2018 zo dňa 27.3.2019.

34. Vyššie uvedené podmienky pre postúpenie pohľadávky banky bez súhlasu žalovaného na tretiu osobu, ktorá nie je bankou podľa § 92 ods. 8 prvá veta Zákona o bankách musia byť splnené kumulatívne na to, aby došlo k platnému postúpeniu pohľadávky banky voči žalovanému na žalobcu zmluvou o postúpení pohľadávok. V prípade ich nedodržania prichádza sankcia v podobe absolútnej neplatnosti právneho úkonu postúpenia v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka. Zo strany predchodcu žalobcu pritom neboli splnené všetky podmienky vyžadované pre postúpenie pohľadávky a preto k platnému postúpeniu pohľadávky na žalobcu dôjsť nemohlo. Z uvedeného dôvodu súd žalobu z dôvodu nedostatku aktívnej legitimácie žalovanej zamietol.

35. Súd opätovne poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo/147/2017 zo dňa 24.4.2018, podľa ktorého ak bola postúpená pohľadávka v rozpore so zákonom, nemožno uvedené konvalidovať ani včasným a riadnym oznámením o postúpení pohľadávky dlžníkovi. Je potrebné si uvedomiť, že oznámením postúpenia pohľadávky, ktoré je adresované dlžníkovi, dochádza v prvom rade k tomu, že postupca vyvolá zmenu osoby oprávnenej prijať plnenie, a zároveň berie na seba riziko vyplývajúce z toho, že i v prípade neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky splní dlžník dlh tretej osobe (postupníkovi). Samotným postúpením pohľadávky však nedochádza k inej zmene záväzku než v osobe veriteľa a v prípade, že zmluva bola neplatná, dochádza k tomu, že k veriteľovi pristupuje ďalšia osoba oprávnená prijať plnenie s účinkami i pre pôvodného veriteľa.

36. Pre úplnosť súd uvádza, že žalovaná v konaní uplatnila námietku premlčania, ktorou sa súd rovnako zaoberal, pričom dospel k záveru, že táto námietka je dôvodná a predstavuje ďalší dôvod pre zamietnutie žaloby (v prípade, že by došlo k platnému postúpeniu pohľadávky).

37. Premlčanie je kvalifikované uplynutie času, v dôsledku ktorého súdnu vymáhateľnosť možno odvrátiť námietkou. Zmyslom tohto inštitútu je zvýšenie istoty v právnych vzťahoch. Premlčacou dobou sa rozumie časový úsek, v ktorom musí byť právo vykonané, inak môžu nastať účinky premlčania podľa § 100 OZ. Premlčacia doba je ustanovená konkrétnym časovým úsekom, ktorý má určený začiatok plynutia. Dĺžku premlčacej doby určuje zákon a pod sankciou neplatnosti nemožno túto dobu zmeniť ani dohodou strán, pričom jej uplynutím dochádza k právnym účinkom premlčania (strata možnosti vynúteného splnenia práva na základe námietky premlčania).

38. Z hľadiska prejednávaneho sporu je premlčacia doba trojročná (§ 101 OZ). Uvedené zákonné ustanovenie upravuje všeobecnú dĺžku premlčacej doby a všeobecne stanovuje začiatok plynutia premlčacej doby, pričom táto všeobecná úprava platí vo všetkých prípadoch, keď zákon pre jednotlivé

práva neráta s osobitnou úpravou, t.j. nestanovuje inú dĺžku premlčacej doby, alebo odlišne určuje začiatok jej plynutia.

39. Ustanovenie § 103 veta prvá OZ obsahuje osobitnú úpravu premlčania (osobitne upravuje začiatok plynutia premlčacej doby) v prípade, ak zmluvné strany dohodli plnenie dlhu v splátkach, pričom každá zo splátok predstavuje samostatné plnenie, preto pre každú z nich plynie trojročná premlčacia doba vždy samostatne. Uvedené však platí iba vo vzťahu k splátkam, ktoré sa stali splatnými skôr ako veriteľ využil svoje právo v zmysle § 565 OZ požadovať zaplatenie celej pohľadávky v dôsledku nesplnenia niektorej splátky. Ustanovenie § 103 veta druhá OZ obsahuje osobitnú úpravu premlčania (osobitne upravuje začiatok plynutia premlčacej doby) v prípade, ak veriteľ využije právo v zmysle § 565 OZ požadovať zaplatenie celej pohľadávky v dôsledku nesplnenia niektorej splátky. V takom prípade je potrebné osobitne ustáliť začiatok plynutia premlčacej doby zosplateného zostatku dlhu, teda dlhu pozostávajúceho zo sumy, splatenie ktorej bolo pôvodne dohodnuté v splátkach splatných od predčasnej splatnosti do konečnej splatnosti.

40. V prípade spotrebiteľskej zmluvy môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 (žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky) najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky (§ 53 ods. 9 OZ). Možnosť veriteľa žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky je tak v zmysle ustanovenia § 53 ods. 9 OZ posunutá až na dobu po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením tejto splátky (za súčasného splnenia ďalšej zákonnej podmienky, ktorou je upozornenia dlžníka na možnosť zosplatenia úveru aspoň 15 dní pred uplatnením tohto práva). V prípade zosplatenia dlhu, ktorý vznikol na základe spotrebiteľskej zmluvy je preto pri aplikácii ustanovenia § 103 vety druhej OZ potrebné uvedené osobitosti vyplývajúce z úpravy ustanovenia § 53 ods. 9 OZ zohľadniť.

41. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že žalovaná bola listom predchodcu žalobcu zo dňa 20.1.2016 vyzvaná k úhrade nedoplatku na splátkach v celkovej výške 875 Eur v lehote 15 dní a súčasne bola upozornená, že ak k úhrade dlžnej sumy nedôjde, je veriteľ oprávnený úver predčasne zosplatiť. Vychádzajúc z prehľadu splátok a úhrad (Aktuálny stav úveru) je zrejmé, že uvedený nedoplatok súvisí s porušením platobnej disciplíny týkajúcej sa platenia splátok splatných v mesiacoch august až november 2015 a január 2016, nakoľko v období od 18.7.2016 (po úhrade zo dňa 17.7.2016) do 20.1.2016 (spísanie výzvy) žalovaná realizovala iba jednu platbu, a to dňa 7.12.2015 vo výške 300 Eur. Predchodca žalobcu pristúpil k vyhláseniu predčasnej splatnosti úveru dňa 16.2.2016, pričom splatnosť splátok bola dohodnutá k 10. dňu v mesiaci. Na základe uvedeného je tak zrejmé, že zákonný predpoklad uplatnenia práva podľa § 565 OZ, ktorým je uplynutie troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky, bol ku dňu 16.2.2016 splnený vo vzťahu k splátke splatnej k 10.11.2015 resp. k niektorej zo skôr splatných splátok, s ktorých plnením bola žalovaná v omeškaní. Posledne splatnou splátkou, pre ktorú mohlo dôjsť k predčasnému zosplateniu úveru je teda splátka splatná 10.11.2015. V tejto súvislosti súd pre úplnosť dodáva, že zosplatenie úveru nemalo vplyv na splatnosť splátok, ktoré sa stali splatnými pred zosplatením (pred 16.2.2016), t.j. splátok splatných 10.2.2016, 10.1.2016, 10.12.2015 atď., ktorých premlčacia doba tak uplynula 10.2.2019, 10.1.2019, 10.12.2018 atď..

42. Ako súd uviedol vyššie, vychádzajúc z dátumu predčasného zosplatenia úveru, periodicity splácania, splatnosti splátok a prehľadu úhrad je logické, že naposledy splatnou splátkou, pre ktorej nezaplatenie mohlo dôjsť k predčasnému zosplateniu úveru bola splátka splatná 10.11.2015. Vychádzajúc z ustanovenia § 103 vety druhej OZ, k premlčaniu tak došlo dňa 10.11.2018. V danom prípade však podľa názoru súdu nemožno vychádzať iba z ustanovenia § 103 vety druhej OZ, ale je potrebné zohľadniť osobitosti vyplývajúce z úpravy ustanovenia § 53 ods. 9 OZ (viď bod 40. odôvodnenia tohto rozsudku). Na základe uvedeného tak súd dospel k záveru, že vo vzťahu k celému zostatku pohľadávky začala premlčacia doba plynúť najneskôr uplynutím trojmesačnej lehoty odo dňa 10.11.2015 kedy nastala splatnosť splátky, ktorá vyvolala zosplatenie, t.j. dňa 10.2.2016 (rovnaký názor zaujal napr. aj Krajský súd v Košiciach v uznesení sp. zn. 6Co/98/2019 zo dňa 29.4.2020). Žaloba bola na súd podaná až dňa 15.2.2019. Žalovaný nárok je preto premlčaný.

43. Z dôvodu zamietnutia žaloby pre nedostatok vecnej legitímácie resp. z dôvodu premlčania sa, poukazujúc na hospodárnosť konania sa súd ďalšou obranou žalovanej nezaoberal.

44. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

45. Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

46. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

47. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa zásady úspechu vyjadrenej v § 255 ods. 1 CSP a v spore úspešnej žalovanej priznal voči neúspešnému žalobcovi plnú náhradu trov konania. O výške náhrady trov konania rozhodne súd po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní od doručenia rozsudku na Okresnom súde Spišská Nová Ves, v dvoch vyhotoveniach.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 Civilného sporového poriadku) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu vyššie uvedenú, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.